

Broj: 04/4,03/11-05-330/09
Sarajevo, 16. 11. 2009.

**IZVJEŠĆE S GODIŠNJEG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
SREDNJOEUROPSKE INICIJATIVE, Bukurešt, 27. i 28. listopada 2009.**

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative održano je u Bukureštu, 27. i 28. listopada 2009. Zasjedanju su nazočila izaslanstva parlamenata Albanije, Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Češke, Hrvatske, Italije, Mađarske, Makedonije, Moldavije, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Ukrajine. U ime Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zasjedanju su nazočili: Mehmed Suljkanović, predsjedatelj Izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj dimenziji Srednjoeuropske inicijative, i Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva. U svjetlu opredjeljenja Srednjoeuropske inicijative za jačanje suradnje s drugim regionalnim organizacijama, predsjedatelj Parlamentarne dimenzije SEI-ja, u ime rumunjskog predsjedništva, pozvao je i predstavnike parlamentarne dimenzije Procesu za suradnju u jugoistočnoj Europi (SEECF) te predstavnike Parlamentarne skupštine za crnomorsku ekonomsku suradnju.

Prvoga dana zasjedanja održan je sastanak Stalnog odbora Parlamentarne dimenzije SEI-a i sastanci triju općih odbora: Općeg odbora za političke i unutarnje poslove, Općeg odbora za ekonomske poslove i Općeg odbora za kulturu.

Na sastanku Stalnog odbora Parlamentarne dimenzije SEI-ja raspravljano je o načinima na koji se može unaprijediti suradnja država članica, te su izabrani članovi pododbora zaduženog za suradnju s međunarodnim i regionalnim organizacijama. U povodu spomenutog izbora, izmijenjen je i članak Poslovnika Parlamentarne dimenzije SEI-ja kojim je ranije bilo predviđeno da pododbor ima četiri člana. Izmjenom je omogućeno da pododbor, čiji će cilj prvenstveno biti suradnja s Europskom komisijom i drugim regionalnim organizacijama, broji pet članova te su izabrani:

- g. Aldo di Biago (Italija)
- g. Aurel Vainer (Rumunjska)
- gđa Mirela Holy (Hrvatska)
- g. Paja Momčilov (Srbija)
- g. Valeriy Kamchatnyi (Ukrajina).

Tijekom sastanka je gđa Laura Ravetto, predsjedateljica talijanskog izaslanstva, upoznala članove Stalnog odbora sa zamisli o uspostavljanju tehničkog tajništva Parlamentarne dimenzije SEI-ja u talijanskom parlamentu koji bi omogućio lakšu razmjenu informacija između vladine i parlamentarne dimenzije SEI-ja. Tajništvo bi također pomoglo u nadgledanju provedbe projekata i aktivnosti SEI-ja te bi, osim talijanskom, bilo na raspolaganju svim ostalim izaslanstvima u Parlamentarnoj dimenziji SEI-ja.

Sastanci općih odbora protekli su u svjetlu izbora članova na upražnjena mjesta predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja odbora. Izaslanstvo Bosne i Hercegovine nazočilo je sastanku Općeg odbora za ekonomske poslove, na kojem je produžen mandat zamjeniku predsjedatelja Miloradu Pupovcu (Hrvatska). Sastanak je bio posvećen rezultatima zagrebačkog sastanka odbora u rujnu 2009. te je u tom smislu dogovoreno dio teksta iz završnog dokumenta usvojenog u Zagrebu ugraditi u završni dokument s plenarnog zasjedanja Parlamentarne skupštine SEI-ja.

Osnovna tema plenarnog zasjedanja bila je „**Uloga parlamenata u ublažavanju posljedica globalne ekonomske krize u regiji Srednjoeuropske inicijative**“, a razmatrana je na dvjema tematskim sjednicama. Na prvoj sjednici razmatrane su mjere koje se poduzimaju u cilju zapošljavanja i zaštite najugroženijih skupina, dok se druga tema odnosila na promociju povoljnog poslovnog okružja kao preduvjeta za zdrav ekonomski oporavak.

Parlamentarci su govorili o stanju u svojim zemljama i iznijeli preporuke za jačanje regionalne suradnje na ublažavanju posljedica ekonomske krize. U raspravi je sudjelovao i g. Mehmed Suljkanović. Govoreći o zapošljavanju i zaštiti najugroženijih skupina, g. Suljkanović rekao je da se kriza iz bankarskog sektora vrlo brzo proširila na živote običnih ljudi i pogodila najugroženije, ostavljajući ih s pitanjem: „Jesam li potreban u društvu orijentiranom k profitu?“. Pitanje zaštite i zapošljavanja, prema njegovim riječima, zadire u samu bit problema uključenosti u društvena kretanja. Vjeruje da većina država članica SEI-ja dijeli zajedničku zabrinutost za uključivanje najugroženijih članova društva u društveni život i načinima da im se osigura jednaka mogućnost pristupa tržištu rada. Govoreći o kategorijama ugroženih, g. Suljkanović rekao je kako je njihov popis mnogo duži u BiH nego u ostalim zemljama SEI-ja i uključuje, između ostalih, razvojačene branitelje, vojne invalide, civilne žrtve rata, izbjeglice, prognanike, povratnike, Rome... Potom je govorio o Strategiji zapošljavanja u razdoblju od 2009. do 2013. godine, koju je usvojila Federacija BiH a izrađena u skladu sa smjernicama Europske strategije zapošljavanja, usvojene u Solunu 2003. godine. U tom smislu posebice je podcrtao programe i mjere usmjerene na subvencije za osobe koje je teže zaposliti, na poboljšanje prilagodljivosti nezaposlenih promjenama na tržištu rada i kreiranju mogućnosti za jednak pristup tržištu rada. Potom je napomenuo da je u tijeku izrada strategije zapošljavanja u Republici Srpskoj za razdoblje od 2010. do 2014. godine, kojom će se uzeti u obzir i manje povlaštene kategorije. Osvrnuo se i na mjere koje se provode u RS-u s ciljem zapošljavanja ugroženih kategorija stanovništva. Jedna od takvih mjera je program zapošljavanja Roma, koji je financijskim sredstvima pomoglo i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine. Gospodin Suljkanović ocijenio je ovaj skup izvrsnom prigodom za razmjenu mišljenja i iskustava, jer je problem socijalne isključenosti najranjivijih skupina zajednički izazov svim zemljama SEI-ja. U tom smislu je zaključio da i parlamentarci trebaju pojačano provoditi svoje nadzorne funkcije i uzeti proaktivniju ulogu u zaštiti najugroženijih članova društva. Posebnu ulogu u tome imaju parlamentarci iz zemalja koje nisu članice EU-a, jer svojim građanima trebaju dati čvrst dokaz da su opredijeljeni uvesti ih u Europsku uniju, dajući im tako perspektivu stabilnijeg i sigurnijeg okružja.

Prezentacijom o drugoj temi plenarnog zasjedanja Parlamentarne skupštine SEI-ja g. Suljkanović naglasio je potrebu jače suradnje zemalja u regiji SEI-ja i potrebu za većim brojem zajedničkih aktivnosti između vlada i parlamenata u razvoju povoljnog investicijskog okružja. S tim u vezi za pozitivan primjer naveo je susret stručnjaka i donositelja odluka iz cijele jugoistočne Europe, koji su se samo nekoliko dana prije zasjedanja Parlamentarne skupštine SEI-ja susreli u sjedištu Regionalnog vijeća za suradnju, u Sarajevu, kako bi pokušali ojačati suradnju između vlada i parlamenata u svrhu razvoja atraktivnijeg i konkurentnijeg investicijskog okružja u jugoistočnoj Europi. Govoreći o doprinosu BiH regionalnoj suradnji u području promicanja povoljnog investicijskog okružja, g. Suljkanović iznio je podatke da je Bosna i Hercegovina članica

regionalnog programa *Investment compact*¹ za jugoistočnu Europu, čiji je cilj unaprijediti ambijent za ulaganja i pružiti potporu razvoju privatnog sektora u jugoistočnoj Europi provođenjem reformi koje povećavaju domaće i strane investicije. Ovim programom, čiji su članovi još i Albanija, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rumunjska i Srbija, podržavaju se zemlje jugoistočne Europe praktičnim instrumentima za povećanje ulaganja, razvoja i zapošljavanja, kao i proces integracija u Evropsku uniju. Bosna i Hercegovina je lipnja 2009. potpisala i Memorandum o formiranju mreže agencija za promociju stranih investicija u jugoistočnoj Europi, čiji je cilj promocija regije radi spojivosti gospodarstava država jugoistočne Europe, ali i promocija zemalja članica pojedinačno. G. Suljkanović govorio je i o mjerama koje se poduzimaju u smislu smanjenja procedura za pokretanje biznisa, te o Fondu za podršku stranim investitorima, koje je kao mjeru poticaja osnovalo Vijeće ministara BiH. Na koncu je g. Suljkanović zaključio da mogućnosti za unapređenje investicijskog okružja leže u: regionalnim procesima, bilateralnim i multilateralnim sporazumima; potencijalu dijaspore; rekonstrukciji infrastrukture; reformi obrazovnog sustava u skladu s ekonomskim trendovima i potrebama.

Zaključci prezentacija nacionalnih izaslanstava u Parlamentarnoj skupštini SEI-ja i rasprava koje su potom uslijedile rezimirane su u završnom dokumentu sa zasjedanja, danom u prilogu. Pri tome želimo posebno istaknuti da je Parlamentarna dimenzija Srednjoeuropske inicijative, sukladno svojem čvrstom opredjeljenju za podržavanje zemalja članica koje teže k članstvu u Europskoj uniji, u završnom dokumentu između ostalog iskazala podršku Bosni i Hercegovini u ispunjavanju preostalih uvjeta za liberalizaciju viznoga režima.

Izvješće pripremila:

Edina Hrnjić

tajnica Izaslanstva PSBiH u PDSEI

Odobrio:

Mehmed Suljkanović

predsjedatelj Izaslanstva PSBiH u PDSEI

Dostaviti:

- kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Izaslanstvu u Parlamentarnoj dimenziji Srednjoeuropske inicijative
- Kolegiju Tajništva PSBiH

¹ Program za unapređenje investicijske klime i poticaj razvoja privatnog sektora u Jugoistočnoj Europi

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
SREDNJOEUROPSKE INICIJATIVE
Bukurešt, 27. i 28. listopada 2009.**

ZAVRŠNA DEKLARACIJA

Parlamentarna skupština Srednjoeuropske inicijative održala je svoje godišnje zasjedanje u Bukureštu 27. i 28. listopada 2009. godine.

Opća tema Parlamentarne skupštine – *Ublažavanje utjecaja globalne ekonomske krize u regiji SEI: uloga parlamenata* – razmatrana je na dvjema tematskim sjednicama posvećenim *Mjerama za poticaj zapošljavanja i zaštite najugroženijih skupina*, i *Promoviranju okruženja povoljnog za investiranje, kao preduvjeta zdravog ekonomskog oporavka*.

Sastankom je predsjedao g. Borbély László, predsjedatelj Parlamentarne dimenzije SEI i predsjedatelj rumunjskog izaslanstva u Parlamentarnoj dimenziji SEI.

Sastanku su nazočila izaslanstva sljedećih zemalja: Albanije, Austrije, Bjelorusije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Češke, Hrvatske, Mađarske, Italije, Makedonije, Moldavije, Crne Gore, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Ukrajine.

Na početku zasjedanja obratili su se gđa Anca-Daniela Boagiu, potpredsjednica Senata Rumunjske, gosp. Seres Dénes, *povjerenik Zastupničkog doma Parlamenta Rumunjske*, gosp. Borbély László, *predsjedatelj Parlamentarne skupštine Srednjoeuropske inicijative*, gđa Irina Zidaru, predsjedateljica Odbora nacionalnih koordinatora SEI, *generalna direktorica u Ministarstvu vanjskih poslova Rumunjske*, i g. Mykola Melenevskyi, *zamjenik glavnog tajnika Izvršnog tajništva SEI*.

Skupštini SEI obratili su se i predstavnici dviju regionalnih parlamentarnih organizacija: g. Sadik Yakut, zamjenik predsjednika Velike narodne skupštine Turske, u svojstvu predstavnika sadašnjeg predsjedništva parlamentarne dimenzije SEECF-a,

i g. Svilen Kraychev, šef bugarskog izaslanstva u PABSEC-u, u svojstvu predstavnika sadašnjeg predsjedništva PABSEC-a.

Tijekom tematskih sjednica Parlamentarne skupštine SEI nazočnima su se obratili predstavnici rumunjskih parlamentarnih povjerenstava, vladini dužnosnici i članovi nacionalnih izaslanstava u Parlamentarnoj dimenziji SEI.

Parlamentarna skupština SEI:

Podsjećajući da se 2009. godine navršava dvadeseta godišnjica pada Željezne zavjese, kao i pet godina od prvog koraka u širenju Europske unije na srednju i istočnu Europu;

Podcrtavajući da se ove godine također obilježava i dvadeseta godišnjica Srednjoeuropske inicijative, čiji je najvažniji cilj ponovna integracija svojih članova u europsku obitelj;

Naglašavajući doprinos SEI-ja demokratskim procesima i ekonomskom i socijalnom razvitku zemalja članica, kao i jačanju međunarodnog profila ove regije;

Ponavljajući potrebu za daljnjim razvojem i poticanjem suradnje na području SEI, izbjegavajući podudaranje i koristeći komparativne prednosti sudionika iz regije;

Potpuno svjesna potrebe za žurnim ublažavanjem utjecaja krize na društvo i za promoviranjem okružja koje omogućava ulaganja u regiji;

Naglašavajući da su solidarnost i socijalna sigurnost ključni elementi za nadilaženje sadašnje ekonomske krize, i **priznavajući** temeljno ljudsko pravo siromašnih ili socijalno isključenih na dostojanstven život i puno sudjelovanje u društvu;

Primjećujući da je Europska komisija 2010. godinu proglasila europskom godinom za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, kako bi podigla svijest o prednostima društava u kojima su siromaštvo i socijalna isključenost iskorijenjeni;

Potpuno svjesna potrebe za ponovnom izgradnjom povjerenja javnosti u naše političke institucije, i **naglašavajući** ključnu ulogu parlamenata u promicanju dugoročne stabilnosti naših ekonomskih sustava i odgovarajuće socijalne skrbi za sve;

Prepoznavajući zajednički cilj SEI-ja u vezi s članstvom u EU, i svjesna da se proces proširenja EU trenutačno odvija usprkos nepovoljnom utjecaju globalne ekonomske krize,

Cijeni značajne napore i napredak k europskim integracijama koje su postigle

zemlje u regiji SEI, primajući k znanju preostale izazove naglašene u godišnjim izvješćima Europske komisije i Strategiji proširenja 2009. - 2010. ;

Pozdravlja odluku Komisije od 14. listopada 2009. da preporuči otvaranje pregovora s Makedonijom, uspostavi bezvizni režim državama zapadnog Balkana i odmrzne Privremeni sporazum sa Srbijom;

Potiće napore Bosne i Hercegovine u ispunjavanju svih zahtjeva EU za bezvizni režim;

Primjećuje sa zadovoljstvom sadašnje aktivnosti Komisije na izradi mišljenja o zahtjevu Crne Gore za članstvo u EU, kao i spremnost Komisije da pripremi mišljenje o zahtjevu Albanije za članstvo u EU;

Naglašava značaj daljnjih reformi u područjima pravosuđa, slobode i sigurnosti, osobito kada su u pitanju sigurnost dokumenata, upravljanje granicama i migracijama i borba protiv korupcije i organiziranog kriminala;

Raduje se pokretanju pregovora između EU i Republike Moldavije o sporazmu o stabilizaciji i pridruživanju i **izražava uvjerenje** da će što prije započeti razgovori o viznoj liberalizaciji;

Pozdravlja napredak u razgovorima Europske unije i Ukrajine kojima je cilj stvoriti uvjete za bezvizni režim građanima Ukrajine;

Pozdravlja konstruktivne razgovore između Europske unije i Bjelorusije o istome pitanju;

Potiće napore za regionalnu suradnju u regiji SEI s ciljem suočavanja s nepovoljnim učincima globalne ekonomske krize;

Poziva parlamente članove Parlamentarne dimenzije SEI da podrže utvrđene i ciljane nacionalne odgovore na krizu, osobito u područjima socijalne skrbi i ulaganja, preispitujući relevantno zakonodavstvo, dodjeljujući potrebna sredstva iz državnog proračuna i učinkovitije provodeći parlamentarni nadzor;

Poziva parlamente i vlade zemalja članica SEI da se više bave diskriminacijom i promiču društvenu uključenost ugroženih skupina – poput siromašnih, nezaposlenih, mladih, djece, migranata, manjina, osoba s invaliditetom, samohranih roditelja – koji se suočavaju s rizikom da budu najviše pogođeni krizom;

Naglašava da se u ekonomskim i financijskim mjerama donesenim za borbu protiv

udara krize također mora voditi računa o najugroženijima kroz razvoj i poticaje mreža socijalne sigurnosti;

Potvrđuje da je model *fleksigurnosti* (spoj fleksibilnosti i sigurnosti, op.p.) osnovni instrument u nastojanju da se obuhvati tržište rada, jer omogućava sigurno kretanje radnika unutar tržišta rada i unapređenje konkurentnosti tvrtaka;

Poziva parlamente zemalja članica Parlamentarne dimenzije SEI da osiguraju odgovarajući pravni okvir za povoljno investicijsko okruženje, kao sredstvo povećanja ekonomskog rasta i otvaranja novih radnih mjesta;

Naglašava da ekonomski oporavak zahtijeva visok stupanj javnih ulaganja i mobilizaciju javno-privatnih investicijskih partnerstava s velikim naglaskom na mudro ulaganje u infrastrukturu, javne službe, energiju, čiste tehnologije, ekološke službe, informacijsko-komunikacijske tehnologije i predviđanje i povezivanje s budućim potrebama tržišta rada;

Naglašava da je učinkovitost odgovora javnih politika u suočavanju s krizom odlučujuća za stvaranje povoljnih uvjeta za oporavak u tokovima direktnih stranih ulaganja i ekonomskog rasta;

Podcrtava da zemlje regije trebaju uložiti napore za sudjelovanje u oblikovanju međunarodnog pravnog okvira kojim bi se u većoj mjeri spriječile štetne špekulacije i uredila područja u kojima tržište ne funkcionira dobro;

Poziva parlamente zemalja članica da razmotre načine i mehanizme za povećanje učinkovitosti Parlamentarne dimenzije SEI, između ostaloga i izmjenom Poslovnika Parlamentarne dimenzije SEI i razmatranjem mogućnosti uspostavljanja Stalnog tajništva Parlamentarne dimenzije SEI;

Pozdravlja sudjelovanje predstavnika sadašnjeg predsjedništva SEECF-a i Parlamentarne skupštine Crnomorske ekonomske suradnje na zasjedanju Skupštine Parlamentarne dimenzije SEI 2009. godine, kao izraz zajedničke obveze za poticanje međusobne povezanosti parlamentarnih odgovora na izazove s kojima se naša regija suočava;

Pozdravlja uspostavljanje Pododbora za odnose s međunarodnim i regionalnim organizacijama, do čijeg je osnutka došlo pod okriljem rumunjskog predsjedništva Parlamentarne dimenzije SEI **i raduje se** konkretnim prijedlozima Pododbora u vezi s dosegom i načinima buduće suradnje Parlamentarne dimenzije SEI s drugim relevantnim organizacijama u regiji i šire;

Poziva na pojačanu suradnju i koordinaciju te bolje strukturiranu suradnju vladine i parlamentarne dimenzije SEI s ciljem izgradnje potrebne parlamentarne podrške za ključne ciljeve SEI-ja;

Prima k znanju zahtjev predsjedatelja Izaslanstva Crne Gore u Parlamentarnoj dimenziji SEI za izmjenu Poslovnika, kojom bi službeno ime zemlje bilo promijenjeno iz *Republika Crna Gora* u *Crna Gora* slijedom nedavnih izmjena Ustava Crne Gore;

Poziva šefove vlada i ministre vanjskih poslova zemalja članica SEI da na svome sastanku 12. i 13. studenoga 2009. razmotre Završnu deklaraciju Parlamentarne skupštine SEI iz Bukurešta;

Izražava najbolje želje za uspješno predstojeće crnogorsko predsjedanje Srednjoeuropskom inicijativom.